FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT M. POIARES MADURO föredraget den 30 maj 2006 [1]

1. På vilka villkor tillåter gemenskapsrätten att produkter från tredjeland som importeras till gemenskapen återsänds när det vid veterinärkontroller framkommer att de berörda produkterna inte uppfyller importvillkoren? När är de behöriga gränsmyndigheterna skyldiga att meddela beslut om att sådana produkter skall förstöras? Detta är huvudfrågorna i de två ifrågavarande målen.

2. I två liknande fall i början av år 2002 beslutade de nederländska gränsmyndigheterna att sändningar av ank- och kaninkött som importerats från Kina skulle förstöras. Sändningarna uppfyllde inte gemenskapens importvillkor, eftersom de innehöll ämnen som utgör en fara för människors hälsa. Importföretagen förklarade att de nationella myndigheterna snarare än att meddela ett föreläggande om att sändningarna skulle förstöras, borde ha tillåtit att de återsändes till Kina.

3. College van Beroep voor het bedrijfsleven (förvaltningsdomstol för handel och industri) (Nederländerna) var osäker på exakt vilken skyldighet som åligger de nationella myndigheterna i dessa situationer och hänsköt därför fyra tolkningsfrågor till domstolen. Frågorna är identiska i båda målen och gäller tolkningen av artiklarna 17.2 och 22.2 i rådets direktiv 97/78/EC av den 18 december 1997 [2], samt artikel 5 i rådets förordning nr 2377/90 av den 26 juni 1990 [3].

I — Tillämpliga bestämmelser

4. I direktiv 97/78 anges principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredjeland som förs in i gemenskapen. I direktivet föreskrivs tre typer av kontroller som de behöriga myndigheterna vid gränskontrollstationer skall utföra på varor från tredjeland: en dokumentkontroll,

1 — Originalspråk: portugisiska.

2 — Om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter från tredje land som förs in i gemenskapen (EGT L 24, s. 9).

3 — Om inrättandet av ett gemenskapsförfarande för att fastställa gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel med animaliskt ursprung (EGT L 224, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 33, s. 117).

en identitetskontroll och en fysisk kontroll. En dokumentkontroll är en kontroll av de dokument och intyg som åtföljer sändningen. En identitetskontroll består i en kontroll genom okulärbesiktning av att veterinärintygen och/eller andra dokument och den importerade produkten faktiskt stämmer överens.

5. Enligt artikel 2.2 d i direktivet innebär en fysisk kontroll en "kontroll av själva produkten, eventuellt med kontroll av förpackning och temperatur samt provtagning och ... laboratorietest". Syftet med den fysiska kontrollen är enligt artikel 4.4 b.i att kontrollera att produkterna uppfyller kraven i gemenskapslagstiftningen och kan användas för de ändamål som anges på åtföljande intyg eller dokument.

6. I artikel 17.2 i direktivet anges de nationella myndigheternas handlingsalternativ när varor från tredjeland inte uppfyller importvillkoren:

"2. Om den behöriga myndigheten genom kontrollerna enligt detta direktiv finner att produkten inte uppfyller importvillkoren, eller om kontrollerna avslöjar oegentligheter, skall den behöriga myndigheten efter samråd med den lastansvarige eller dennes ombud besluta om något av följande:

a) Att återsända produkten från de territorier som är förtecknade i bilaga I från samma gränskontrollstation till en bestämmelseort som avtalas med den lastansvarige med samma transportmedel inom högst 60 dagar, om resultaten från veterinärkontrollen och hygien- eller djurhälsokraven tillåter det.

...

b) Att, om återsändning inte kan ske, eller om den tidsfrist på 60 dagar som anges i a har löpt ut, eller om den lastansvarige omedelbart ger sitt samtycke, destruera produkterna i den anläggning som är avsedd för detta ändamål [och förlagd] närmast gränskontrollstationen..."

7. Artikel 22 i direktivet innehåller föreskrifter om de obligatoriska säkerhetsåtgär-

der som skall vidtas av de behöriga nationella myndigheterna vid allvarlig fara för folkhälsan i gemenskapen. I artikel 22.2 stadgas att:

"2. Om det vid någon av de kontroller som anges i detta direktiv framgår att en sändning av produkter kan komma att utgöra en fara för människors eller djurs hälsa skall den behöriga veterinärmyndigheten omedelbart vidta följande åtgärder:

— Den skall omhänderta och destruera sändningen.

— Den skall omedelbart informera de övriga gränskontrollstationerna och kommissionen om vad den kommit fram till och om produkternas ursprung..."

8. Genom förordning nr 2377/90 upprättas ett gemenskapsförfarande för att fastställa gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel med animaliskt ursprung.

9. I artikel 5 i förordningen anges att det för vissa farmakologiskt aktiva substanser som används i veterinärmedicinska läkemedel inte är möjligt att fastställa ett gränsvärde "på grund av att restmängder av den berörda substansen i livsmedel av animaliskt ursprung utgör en hälsofara för konsumenten oavsett var man sätter gränsen".

10. I enlighet med artikel 5 innehåller bilaga 4 till förordningen en förteckning över farmakologiskt aktiva substanser för vilka inga gränsvärden för högsta tillåtna restkoncentrationer kan fastställas.

II — Bakgrund och begäran om förhandsavgörande

11. I februari 2002 importerade Coxon & Chatterton Ltd (nedan kallat Coxon) två sändningar djupfrysta ankbröst från Kina till Nederländerna. I mars samma år importerade NV Raverco (nedan kallat Raverco) en sändning djupfryst kaninkött. När sändningarna anlände till en gränskontrollstation i Nederländerna utförde veterinärmyndigheterna de analyser av prover och laboratorietester som föreskrivs i direktiv 97/78.

12. Vid kontrollerna av proverna från Coxons sändning av ankkött påträffades rester av furazolidon (16 ppb) i en sändning och rester av kloramfenikol (1,4 ppb) och furazolidon (49 ppb) i den andra sändningen. Analyserna av proverna från Ravercos sändning av kaninkött innehöll rester av furazolidon (2,7 ppb). Kloramfenikol och furazolidon är upptagna i bilaga 4 till förordning nr 2377/90 i egenskap av farmakologiskt aktiva substanser för vilka inga gränsvärden för högsta tillåtna restkoncentrationer kan fastställas.

13. Den 1 mars 2002 nekade den officiella veterinären vid Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (nationella myndigheten för inspektion av boskap och kött) (nedan kallad RVV) Coxon att importera ankköttet med hänvisning till resultaten av veterinärkontrollerna och beslutade att det skulle förstöras. Den 22 mars 2002 beslutade RRV att även Ravercos sändning av kaninkött skulle förstöras.

14. Den 18 mars 2002 ingav Coxon en begäran om omprövning av RVV:s beslut till Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (jordbruksministern) och gjorde gällande att sändningen av ankkött borde återsändas till Kina i stället för att förstöras. Den 26 april 2002 ingav Raverco en liknande begäran om omprövning.

15. Klagandena menade att återsändningen av varorna inte skulle innebära en risk för människors eller djurs hälsa i Nederländerna eller gemenskapen. Företagen gjorde gällande att eftersom köttet lagligen kunde saluföras i Kina, skulle sändningarna inte förstöras.

16. Jordbruksministern avslog både Coxons och Ravercos begäran om omprövning och vidhöll att gemenskapsrätten krävde att de kontaminerade sändningarna av ank- och kaninkött skulle förstöras. Företagen väckte talan mot dessa beslut vid College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

17. College van Beroep ställde samma fyra tolkningsfrågor till domstolen i mål C-129/05, Raverco, och i mål C-130/05, Coxon:

"1. Skall artikel 17.2 a i direktiv 97/78/EG tolkas så att det som hindrar återsändning av en sändning som inte uppfyller importvillkoren är att sändningen i fråga inte uppfyller de gemenskapsrättsliga importvillkoren eller att den inte uppfyller de villkor som gäller på den

bestämmelseort som avtalas med den lastansvarige och som inte tillhör något av de områden som nämns i bilaga I till direktiv 97/78/EG?

2. Skall artikel 17.2 a i direktiv 97/78/EG, jämförd med artikel 22.2 i direktiv 97/78/EG och med artikel 5 i förordning nr 2377/90, tolkas så att en sändning med animaliska produkter nödvändigtvis måste förstöras i samtliga fall där det vid en av de kontroller som föreskrivs i direktiv 97/78/EG har visat sig att denna kan utgöra en fara för människors eller djurs hälsa?

3. Skall artikel 22 i direktiv 97/78/EG, jämförd med artikel 5 i förordning nr 2377/90, tolkas så att bara den omständigheten att det i en sändning har påträffats en rest av ett sådant ämne som nämns i bilaga 5 till förordning nr 2377/90 innebär att sändningen i fråga kan utgöra en sådan fara för människors eller djurs hälsa att det är uteslutet att återsända den?

4. För det fall den andra frågan skall besvaras nekande, skall artikel 17.2 a i direktiv 97/78/EG då tolkas så att syftet också är att skydda de intressen som det tredjeland har till vilket sändningen efter återsändning skall importeras, även om dessa intressen inte samtidigt nödvändigtvis medför att något av EU-medlemsstaternas intressen skyddas?"

18. Genom beslut av den 2 april 2005 förenade domstolen, i enlighet med artikel 43 i rättegångsreglerna, målen med avseende på det muntliga förfarandet och domen.

19. Coxon, den nederländska regeringen, den grekiska regeringen och kommissionen inkom med skriftliga yttranden till domstolen och yttrade sig muntligen vid förhandlingen som hölls den 9 mars 2006.

III — Bedömning

A — *Den första tolkningsfrågan*

20. Genom den första tolkningsfrågan har den nationella domstolen begärt att det skall

fastställas om det som hindrar återsändning av en sändning enligt artikel 17.2 a i direktiv 97/78 är att denna inte uppfyller gemenskapens importvillkor eller att den inte uppfyller de villkor som gäller i det tredjeland till vilket varorna skall återsändas.

21. Samtliga parter som yttrat sig, inklusive Coxon, anser att hindret för att återsända en sändning som inte uppfyller de berörda kraven består i att gemenskapens importvillkor inte är uppfyllda. Jag anser att det är en riktig tolkning.

22. Genom direktivet föreskrivs entydigt ett system med veterinärkontroller för att kontrollera om produkterna uppfyller *gemenskapens* importkrav.[4] Enligt artikel 4.4 b i skall den officiella veterinären utföra en fysisk kontroll av varje sändning för att "försäkra sig om att produkterna uppfyller kraven i gemenskapslagstiftningen".[5]

23. Enligt artikel 17.2 kan återsändning vara utesluten av hänsyn till resultaten av veterinärkontrollerna och hygien- eller djurhälsokraven, när man "genom kontrollerna enligt detta direktiv finner att produkten inte uppfyller importvillkoren". I artikel 2.2 j i direktivet definieras "importvillkor" som veterinärmedicinska krav "enligt gemenskapslagstiftningen". Ingen av de kontroller som avses i artikel 17.2 innehåller krav på att de behöriga myndigheterna därutöver skall utföra kontroller för att fastställa att produkterna överensstämmer med importvillkoren i tredjeland.

24. Om beslutet att återsända produkterna vidare skulle baseras på de villkor som gäller i det land till vilket produkterna skall återsändas, skulle myndigheterna vid gemenskapens gränskontrollstationer tvingas tillämpa dessa länders regler. Den nederländska regeringen har förklarat att det dock inte finns någon anledning för dessa myndigheter att känna till detaljerna i de hälso- och hygienvillkor som fastställs i tredjeland.

25. Den första tolkningsfrågan, angående tolkningen av artikel 17.2 a i direktiv 97/78, skall således besvaras så att det som hindrar att en sändning återsänds är att den inte uppfyller gemenskapens importvillkor.

4 — Se även skäl 11 i direktiv 97/78, där det förklaras att "[å]tskillnad bör göras mellan produkter som uppfyller gemenskapens krav för import och sådana som inte gör det. För att dessa skillnader skall kunna beaktas bör separata kontrollsystem upprättas."

5 — Andra exempel på hänvisningar till gemenskapsrätten eller gemenskapslagstiftningen inom ramen för direktivet återfinns i artikel 8.2 ("särskilt för att kontrollera om de berörda produkterna är i överensstämmelse med de tillämpliga gemenskapsreglerna"), artikel 8.4 ("som enligt gemenskapslagstiftningen skall övervakas"), artikel 10.2 a ("gemenskapens krav"), artikel 10.2 f ("minimikrav som fastställs i gemenskapslagstiftningen"), artikel 12.4 ("gemenskapskraven") och artikel 17.3 ("gemenskapens veterinärmedicinska lagstiftning").

B — *Den andra och tredje tolkningsfrågan*

26. Genom sin andra och tredje tolkningsfråga vill den nationella domstolen i huvudsak få klarhet i om direktiv 97/78 skall tolkas så att en sändning med animaliska produkter nödvändigtvis måste förstöras när veterinärkontroller visar att de innehåller rester av ett ämne som nämns i bilaga 4 till förordning nr 2377/90.

27. Jag kommer först att behandla artiklarna 17.2 och 22.2 i direktiv 97/78. Jag kommer särskilt att granska hur dessa bestämmelser samverkar för att utreda när de tillåter en återsändning och under vilka omständigheter de kräver att produkter som inte uppfyller gemenskapens importvillkor skall förstöras. Jag kommer därefter att granska artikel 5 och bilaga 4 till förordning nr 2377/90 om farmakologiskt aktiva substanser för vilka inga gränsvärden för högsta tillåtna restkoncentrationer kan fastställas.

a) Artiklarna 17.2 och 22.2 i direktiv 97/78

28. Båda bestämmelserna gäller produkter som inte uppfyller gemenskapens importvillkor, men artiklarna 17.2 och 22.2 skiljer sig åt i fråga om tillämpningsområde.

29. Artikel 17.2 är allmänt tillämplig och avser alla situationer där de kontroller som krävs vid gränskontrollstationerna antingen visar att produkten inte uppfyller importvillkoren eller avslöjar oegentligheter. För att uppfylla importvillkoren skall en varuförsändelse uppfylla de självständiga kraven i samtliga de tre typerna av kontroller, nämligen dokumentkontrollen, identitetskontrollen och den fysiska kontrollen. Det kan konstateras att en produkt inte uppfyller importvillkoren därför att den inte uppfyllt exempelvis dokumentkontrollens administrativa krav. I så fall är artikel 17.2 tillämplig.

30. Artikel 22.2 är däremot bara tillämplig när kontrollerna visar att varusändningen kan komma att utgöra en fara för människors eller djurs hälsa. Artikel 22.2 har således ett mycket snävare tillämpningsområde än artikel 17.2. Artikel 22.2 är i själva verket en *lex specialis* i förhållande till artikel 17.2.

31. När artikel 17.2 är tillämplig skall den behöriga veterinärmyndigheten senast inom

60 dagar återsända produkten, om resultaten av veterinärkontrollen och hygien- eller djurhälsokraven tillåter det. Om återsändning inte kan ske, om tidsfristen på 60 dagar har löpt ut, eller om den lastansvarige omedelbart ger sitt samtycke, skall den behöriga myndigheten enligt artikel 17.2 b destruera produkterna. Följaktligen skall produkterna enligt artikel 17.2 återsändas när de inte uppfyller importvillkoren, förutom i vissa undantagsfall.

32. I artikel 22.2 nämns däremot inte möjligheten att återsända produkterna. I den anges att "[o]m det vid någon av ... kontroller[na] ... framgår att en sändning av produkter kan komma att utgöra en fara för människors eller djurs hälsa skall den behöriga veterinärmyndigheten ... omhänderta och destruera sändningen".

33. Det är ostridigt att artikel 17.2 inte längre är tillämplig när det slagits fast att sändningen "kan komma att utgöra en fara för människors eller djurs hälsa" i den mening som avses i artikel 22.2. I den situationen har de behöriga nationella myndigheterna inget annat val än att förstöra sändningen. Åsikterna om när det skall anses att en sändning "kan komma att utgöra en fara för människors eller djurs hälsa" går dock isär.

34. Coxon utgår ifrån att gemenskapens gränskontroller är effektiva och har i huvudsak förklarat att produkter som inte uppfyller gemenskapens importvillkor inte längre kan utgöra en risk för människors eller djurs hälsa sedan de återsänts. Enligt Coxons uppfattning är artikel 22.2 således inte tillämplig när det är möjligt att återsända produkterna till ursprungslandet. I det sammanhanget har Coxon gjort gällande att gemenskapens veterinärkontroller inte syftar till att — och faktiskt inte kan syfta till att — skydda djurs eller människors hälsa utanför gemenskapen.

35. Kommissionen anser att så länge det berörda tredjelandet inte anser att det är problematiskt utgör artikel 22 inget hinder för att återsända produkter som inte uppfyller gemenskapens importvillkor. Kommissionen har dock betonat att de behöriga myndigheterna, för att säkerställa ett grundskydd för folkhälsan, alltid skall ha rätt att förstöra sändningar som utgör en tydlig och omedelbar fara för människors hälsa. Kommissionen har för det andra framhållit att det

följer av artikel 22.2 att sändningar som kan utgöra en fara för människors eller djurs hälsa inom gemenskapen, om så bara indirekt, skall förstöras. Som exempel på en indirekt fara nämner kommissionen risken för att sändningarna i fråga olagligen återimporteras via en annan gränskontrollstation.

36. Enligt den grekiska och den nederländska regeringen är artikel 22.2 tillämplig i alla situationer då produkten i fråga är farlig för konsumentens hälsa. Båda regeringarna har förklarat att artiklarna 17.2 och 22.2 syftar till att säkerställa att sådana produkter inte förblir tillgängliga på marknaden. De har påpekat att om sådana produkter inte förstörs kommer det alltid att finnas en risk att de kommer in i gemenskapen och når gemenskapens konsumenter. I det avseendet har den grekiska regeringen förklarat att en mindre strikt tolkning av artikel 22.2 skulle uppmuntra försök att importera farliga produkter. Kostnaderna för sådana försök skulle vara obetydliga för importören om denne fortsättningsvis kunde förfoga över produkter som konstaterades utgöra en hälsofara.

37. Jag instämmer i den nederländska och den grekiska regeringens resonemang. När produkter från tredjeland importeras till gemenskapen omfattas de av gemenskapens mekanismer för hälsokontroll. Det strikta system som inrättas genom artikel 22.2 i direktivet syftar till att skydda människors och djurs hälsa inom gemenskapen. På så sätt kompletterar direktivet motsvarande system som tillämpas på produkter med ursprung inom gemenskapen: när det vid handel inom gemenskapen i samband med veterinärkontroller framkommer att en sändning "kan tänkas orsaka allvarlig fara för djur och människor", skall den behöriga myndigheten i en medlemsstat beordra att den förstörs, oberoende av om produkterna eventuellt kan saluföras utanför gemenskapen. [6] Produkter med ursprung i tredjeland skall på motsvarande sätt inte återsändas enbart därför att de kan saluföras utanför gemenskapen. [7] Således bör importörer och näringsidkare som bedriver handel med animaliska produkter inom gemenskapen stå för risken att deras produkter kan förstöras om de inte uppfyller gemenskapens hälsokrav.

6 — I artikel 7.1 a i rådets direktiv 89/662/EEG av den 11 december 1989 om veterinära kontroller vid handeln inom gemenskapen i syfte att fullborda den inre marknaden föreskrivs att "[o]m den behöriga myndigheten i en medlemsstat i samband med den inspektion som utförs på destinationsorten eller under transporten konstaterar ... något ... som kan tänkas orsaka allvarlig fara för djur och människor ... skall de ... beordra att transportförpackningen i fråga förstörs" (EGT L 395, s. 13; svensk specialutgåva, område 3, volym 31, s. 216).

7 — Om produkterna förstörs i enlighet med artikel 22.2 har det givetvis också den effekten att risken för människors och djurs hälsa utanför gemenskapen begränsas. Det betyder dock inte att ett förbud mot återsändning av produkter som utgör en risk för människors eller djurs hälsa primärt tjänar icke-gemenskapsrelaterade intressen.

38. Om det fortfarande vore möjligt att återsända produkterna skulle, som de nederländska och grekiska regeringarna har påpekat, dessutom risken för återimport till gemenskapen kvarstå. Coxons resonemang att gemenskapens gränskontroller är så effektiva att sådan återimport skulle förhindras är inte övertygande. Om det vore tillåtet att återsända produkter som utgör en risk för människors eller djurs hälsa skulle det väsenligt öka antalet försök från importörernas sida att återinföra dessa livsmedel på den inre marknaden. De som importerar sådana produkter skulle inte tvingas stå för risken för förlust eftersom risken för att produkterna skall förstöras i stort sett skulle vara obefintlig.

b) Artikel 5 i och bilaga 4 till förordning nr 2377/90

39. Till stöd för sin tolkning av artiklarna 17.2 och 22.2 i direktiv 97/78 har Coxon hänvisat till förordning nr 882/2004. [8] Den förordningen innehåller vissa regler om återsändning av foder- och livsmedelsprodukter som utgör en fara för människors eller djurs hälsa. [9] Såsom den grekiska regeringen korrekt påpekade vid förhandlingen saknar dock dessa regler betydelse för förevarande mål. Gemenskapslagstiftaren ändrade inte det harmoniserade importförfarande som inrättats för animaliska livsmedel genom direktiv 97/78, genom att anta förordning nr 882/2004. [10]

40. Återstår så att fastställa om produkter som konstateras innehålla rester av de ämnen som nämns i bilaga 4 till förordning nr 2377/90 "kan komma att utgöra en fara för människors eller djurs hälsa" i den mening som avses i artikel 22.2 i direktiv 97/78.

41. Genom rådets förordning nr 2377/90 upprättas ett enhetligt förfarande för att fastställa gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkeme-

8 — Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (EGT L 165, s. 1).

9 — Coxon har hänvisat till artiklarna 19.2 c och 20 i förordningen.

10 — Se skäl 25 i förordning nr 882/2004. Även om vissa delar av direktiv 97/78 ändras genom artikel 58 i förordning nr 882/2004, så kvarstår såväl artikel 17 som artikel 22 oförändrade.

del i livsmedel med animaliskt ursprung. Syftet med att skapa enhetliga regler om gränsvärden för högsta tillåtna restmängder är att skydda folkhälsan, [11] och samtidigt underlätta handeln med livsmedel av animaliskt ursprung. [12]

42. Bilaga 4 till förordningen innehåller en förteckning över farmakologiskt aktiva substanser som används i veterinärmedicinska läkemedel för vilka det inte är möjligt att fastställa ett gränsvärde. Enligt artikel 5 i förordningen utgör "restmängder av den berörda substansen i livsmedel av animaliskt ursprung ... en hälsofara för konsumenten oavsett var man sätter gränsen". Därför förbjuds i artikel 5 användningen av dessa ämnen i hela gemenskapen.

43. Detta talar för att en sändning av produkter som innehåller rester av de ämnen som nämns i bilaga 4 till förordning nr 2377/90 "kan komma att utgöra en fara för människors eller djurs hälsa" i den mening som avses i artikel 22.2 i direktiv 97/78.

44. Den hänskjutande domstolen har i sin begäran om förhandsavgörande noterat att Nederländerna, i samråd med kommissionen, gav tillstånd till återsändning av ett antal sändningar med kinesiska produkter som innehöll mindre än 5 ppb nitrofuran. Således avvek de nederländska myndigheterna tillfälligt från nollgränsen för furazolidon (nitrofuran omfattar furazolidon). Undantaget tillämpades inte på de i förevarande mål berörda sändningarna till Coxon och Raverco. [13] Den hänskjutande domstolen anser dock att denna tillfälliga praxis från de nederländska myndigheternas sida skapar osäkerhet rörande slutsatsen att artikel 22.2 i direktiv 97/78 innebär ett absolut krav på att produkter som konstateras innehålla rester av furazolidon, ett ämne som nämns i bilaga 4 till förordning nr 2377/90, skall förstöras.

45. Den nederländska regeringen har förklarat att en överhängande handelskonflikt med Kina tvingade den att tillfälligt avvika från det strikta destrueringskravet. Vid den tidpunkten hade inte alla medlemsstater

11 — Tredje skälet i förordning nr 2377/90.

12 — Femte och sjunde skälen.

13 — De nederländska myndigheterna tycktes ännu inte ha beslutat att göra avsteg från nollgränsen för nitrofuran vid den tidpunkt då Coxon och Raverco importerade sina sändningar. Den mängd furazolidon som påträffades i Coxons sändning var i alla händelser för hög för att undantaget skulle vara tillämpligt.

tillgång till testmetoder som gjorde det möjligt att fastställa förekomsten av mindre mängder än 5 ppb nitrofuran i animaliska produkter. Den nederländska regeringen har påpekat att detta skapade ojämlikhet: i vissa medlemsstater godkände de behöriga myndigheterna import av produkter med mindre än 5 ppb nitrofuran, medan myndigheterna i en medlemsstat där mer exakta testmetoder tillämpades beslutade att de skulle förstöras. De nederländska myndigheterna hade beslutat att flera sändningar med produkter från Kina som innehöll rester av nitrofuran under 5 ppb skulle förstöras. De kinesiska myndigheterna svarade med att stoppa import av animaliska produkter från Nederländerna. Nederländerna kom senare överens med de kinesiska myndigheterna om att återsända produkter som innehöll mindre än 5 ppb nitrofuran, förutsatt att produkterna inte innehöll andra farliga rester. Endast sändningar som importerats före den 15 mars 2002 omfattades av överenskommelsen. Från den dagen var medlemsstaterna skyldiga att tillämpa ett generellt förbud mot import av animaliska produkter från Kina, enligt beslut 2002/69/EG av den 30 januari 2002. [14]

46. Man kan med fog, såsom den hänskjutande domstolen gjort, fråga sig om beslutet att tillfälligt återsända produkter som innehåller nitrofuran kan anses överensstämma med den strikta lydelsen av artikel 22.2 i direktiv 97/78, jämförd med artikel 5 i förordning nr 2377/90. Jag anser dock att de nederländska myndigheternas tillfälliga praxis att återsända produkter från Kina med mindre än 5 ppb nitrofuran inte påverkar tolkningen av dessa bestämmelser.

47. När veterinärkontroller visar att livsmedel som kommer in i gemenskapen från tredjeland innehåller rester av ett ämne som nämns i bilaga 4 till förordning nr 2377/90, skall de behöriga myndigheterna enligt artikel 22.2 i direktiv 97/78 således omhänderta och förstöra livsmedlen i fråga.

C — *Den fjärde tolkningsfrågan*

48. Den hänskjutande domstolen har ställt sin fjärde tolkningsfråga för det fall att den andra tolkningsfrågan besvaras nekande. Mot bakgrund av ovanstående överväganden saknas således anledning att besvara den fjärde frågan.

14 — Om vissa skyddsåtgärder beträffande animaliska produkter som importeras från Kina (EGT L 30, s. 50).

IV — Förslag till avgörande

49. Jag föreslår att domstolen skall besvara de tolkningsfrågor som har hänskjutits för förhandsavgörande på följande sätt:

1) Enligt artikel 17.2 a i rådets direktiv 97/78/EG av 18 december 1997 om principerna för organisering av veterinärkontroller av produkter som förs in i gemenskapen från tredjeland grundas de behöriga nationella myndigheternas vägran att återsända sändningar på att dessa inte uppfyller gemenskapens importvillkor.

2) Enligt artikel 22.2 i direktivet skall de behöriga nationella myndigheterna omhänderta och förstöra livsmedel med ursprung i ett tredjeland som importeras till gemenskapen när det vid veterinärkontroller framkommer att de berörda livsmedlen innehåller rester av ämnen som nämns i bilaga 4 till rådets förordning nr 2377/90 av den 26 juni 1990 om inrättandet av ett gemenskapsförfarande för att fastställa gränsvärden för högsta tillåtna restmängder av veterinärmedicinska läkemedel i livsmedel med animaliskt ursprung.